

Sundhedsplejersketelefonen

Årsberetning 2017

Kommunerne i Region Sjælland & Bornholm

15. april 2018

Udarbejdet af: Gitte W. Lund
koordinator for Sundhedsplejersketelefonen

SUNDHEDSPLEJERSKETELEFONEN

Årsberetning 2017

Sundhedsplejersketelefonen er administrativt forankret i Næstved kommune, men betjener alle kommuner i Region Sjælland og fra Region Hovedstaden Bornholm samt Hørsholm, som kom med i ordningen 1. januar 2018.

Der er ansat i alt 7 sundhedsplejersker i ordningen: en koordinator ansat i Næstved Kommune, en sundhedsplejerske ansat i Næstved Kommune, en sundhedsplejerske ansat i Guldborgsund Kommune, en sundhedsplejerske ansat i Lollands Kommune, en sundhedsplejerske ansat i Køge Kommune og to sundhedsplejersker ansat i Roskilde Kommune.

Alle sundhedsplejersker betjener telefonvagten fra egen hjem. Alle har en vagttelefon/mobiltelefon, der omstilles til et "70 nummer", hvortil familierne ringer.

Sundhedsplejersketelefonen har åbent fredag, lørdag og søndag samt alle helligdage fra kl. 17 – 20.

Hver sundhedsplejersker har ca. 27 vagter på et år og aflønnes efter overenskomst med DSR.

Ud over telefonvagter har alle 7 sundhedsplejersker mødepligt på en til to arbejdsdage, hvor der udover at fordeling af vagter for det kommende halvår, er intern drøftelser md faglig evidens og feedback på vores vejledninger til familierne, ud fra Sundhedsstyrelsens retningslinjer.

Sundhedsplejerskerne aflønnes af Sundhedsplejersketelefonen på arbejdsdage. Den årlige udviklingsdag med faglige oplæg, betales af egen kommune som en kursusdag. Sundhedsplejersketelefonen betaler kørsel efter laveste takst til arbejds- og udviklings dag.

Familierne informeres om Sundhedsplejersketelefonen gennem deres fødesteder, de modtager et visitkort (som nedenstående), med telefonnummer og åbningstider i Sundhedsplejersketelefonen og med QR kode til hjemmesiden.

Vi oplever dog at familien glemmer det blandt alle mange andre informations materialer, derfor opfordres der til, at alle sundhedsplejersker orineterer om Sundhedsplejersketelefonen på alle hjemmebesøg den første måned.

Flere informationer på hjemmesiden: www.sundhedsplejersketelefonen.dk

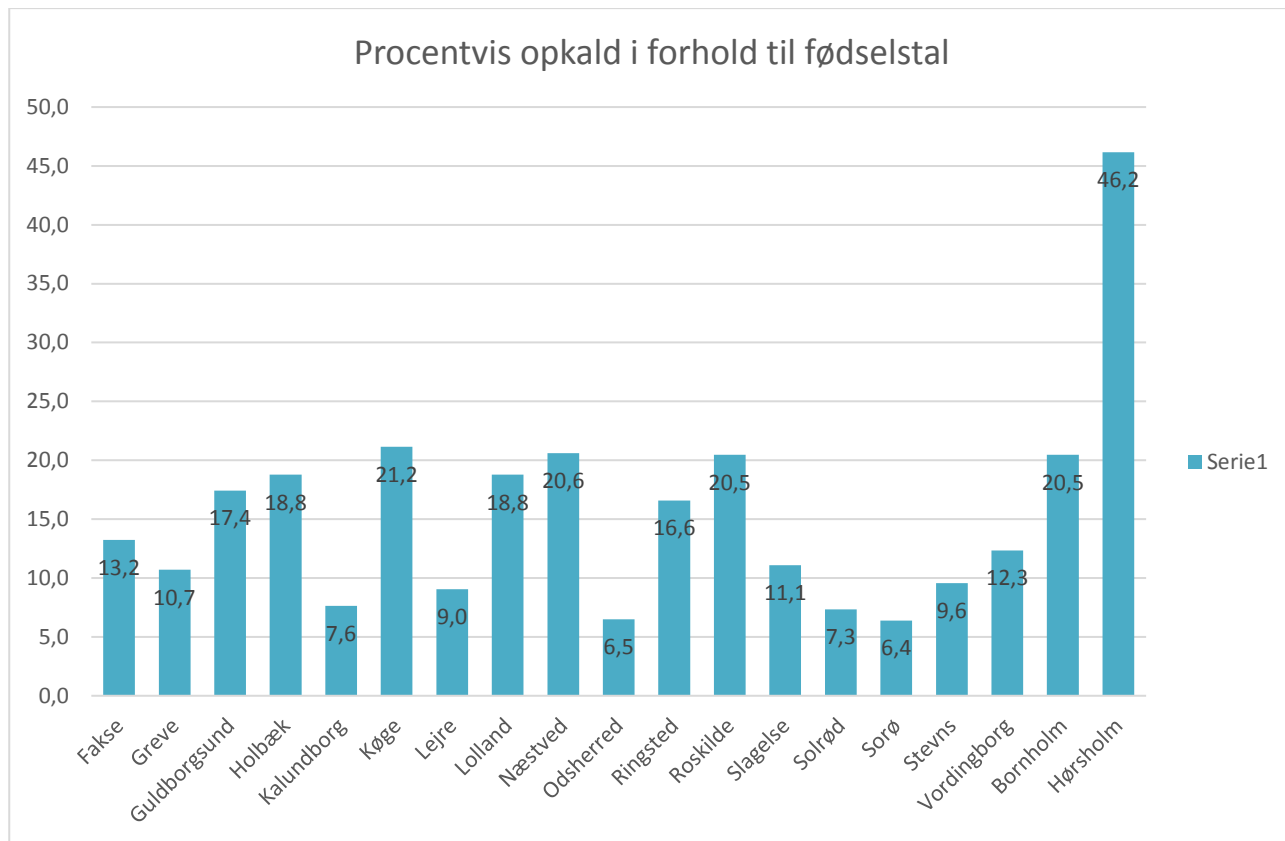
Babyboom fortsætter.

Fødselstallet stiger støt og roligt igen efter et markant fald i 2011

Kommuner	2009	2.010	2.011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Greve	431	484	403	379	381	409	439	459	439
Køge	580	642	462	482	514	513	565	555	591
Roskilde	847	842	705	692	698	696	722	746	782
Solrød	210	204	177	167	157	167	209	207	218
Odsherred	277	245	240	191	190	212	219	227	200
Holbæk	736	735	688	614	593	571	626	648	586
Fakse	323	343	267	252	236	258	266	289	302
Kalundborg	476	492	395	399	404	374	384	438	432
Ringsted	357	360	323	319	311	301	309	336	356
Slagelse	792	775	709	706	644	682	750	785	757
Stevs	189	187	217	167	153	151	172	176	157
Sorø	280	275	268	241	218	231	207	275	266
Lejre	251	254	213	231	183	200	193	212	221
Lolland	377	375	331	324	286	309	293	270	309
Næstved	853	828	764	698	759	724	723	797	733
Guldborgsund	514	510	518	488	414	438	464	533	499
Vordingborg	386	380	367	292	322	298	325	342	324
Bornholm	303	307	235	261	247	251	234	244	264
Hørsholm									169
I alt:	8182	8.238	7.282	6903	6710	6785	7100	7539	7605

Kilde: Danmarks Statistik FODIE 107

Hvor mange opkald fra hver enkelt kommune sammenholdt med antal fødsler i kommunen 2017.

Der er meget stor procentvis forskel på hvor meget hver enkelt kommune anvender Sundhedsplejersketelefonen i forhold til antal fødsler.

Hørsholm Kommune skiller sig markant ud fra alle andre kommuner, som topscorer i antal opkald. Årsagen er muligvis flittig brug af PR for den nye service i sundhedsplejen i Hørsholm Kommune.

Hver enkelt kommune opfordres til at kigge på antal af opkald og vurdere om der er nok opmærksomhed på informationen om Sundhedsplejersketelefonen til forældrene. Kan borgerne finde Sundhedsplejersketelefonens kontaktoplysninger på sundhedsplejens hjemmeside og henvises der f.eks. til Sundhedsplejersketelefonen på sundhedsplejens telefonsvare?

De familier der ringer i Sundhedsplejersketelefonen er meget taknemmelige for ordningen og giver spontant udtryk herfor, når samtalen afsluttes.

Hvem ringer til Sundhedsplejersketelefonen og hvad ringer de om?

Sundhedsplejersketelefonen er som udgangspunkt en anonym opringning, det vil sige, vi kender ikke og spørger ikke om CPR nummer på de personer der ringer. Alle der ringer præsenterer sig med navn og vi spørger ind til hvilken kommune familien ringer fra. Dette er for at sikre, at vi kun betjener forældre i de kommuner, der er omfattet af ordningen.

Familien har ofte flere problemstillinger, som der spørges ind til, vi registrerer følgende:

Henvendelser:			I alt	Kommuner:			I alt
mor			0	Fakse			0
Far			0	Greve			0
Andre			0	Guldborgsund			0
				Holbæk			0
1.gangs fødende			0	Kalundborg			0
Flergangsfødende			0	Køge			0
				Lejre			0
Barnets alder				Lolland			0
0-10 dage m. shpl			0	Næstved			0
0-10 dage u. shpl			0	Odsherred			0
11dage til 2 mdr			0	Ringsted			0
2-4 måneder			0	Roskilde			0
4-6 måneder			0	Slagelse			0
6-12 måneder			0	Solrød			0
> 1 år			0	Sorø			0
				Stevs			0
Vejledninger				Vordingborg			0
Amning 0-10 dg. m. shpl			0	Bornholm			0
Amning 0-10 dg. u. shpl			0	Hørsholm			0
Amning > 14 dage			0	Region Hovedstaden			0
				Andre			0
Flaske ernæring			0				0
							0
Kost 4-6 mdr			0	Henvisninger:			0
Kost 6-12 mdr			0	Vagtlæge			0
Kost > 12 mdr			0	Egen shpl.			0
				Barsels amb.			0
Søvn			0	Egen læge			0
Uro hos barnet			0				0
Småsygdomme			0				0
normale symp./udvikling			0				0
*forældre			0				0
				*Kommentar på særlige forhold:			0
				SKAL SKRIVES PÅ SÆRSKILT DOKUMENT			0

84% af alle opkald er fra førstegangsfødende og 67% af opkaldene er børnene under 10 dage gamle.

83% af alle opkaldende handler om amning.

Face til face vejledning er mest effektivt, men kan suppleres eller erstattes med telefonvejledning. Amme varigheden kan påvirkes positivt, ved telefonrådgivning og den er effektiv fordi den giver mulighed for hjælp i weekenden hvor egen sundhedsplejerske holder fri. (Amning- en håndbog for sundhedspersonale 2018, Sundhedsstyrelsen.)

En vigtig pointe er, at forældrene forstår vejledningen der gives, og derfor spørger sundhedsplejersken efter telefonvejledningen hvad familien har fået ud af samtalen og hvad de kan anvende fra vejledningen.

En anden mulighed er at resumere hvad der er drøftet og sikre sig forældrene er enige i, hvad der resumere. En ting er hvad sundhedsplejersken vejleder i, noget andet er, hvad forældrene har forstået og lægger i vejledningen. Denne metode giver forældrene mulighed for at høre, hvad der er drøftet og reflektere over, om det er en brugbar plan.

Eksempler på amme vejledninger i Sundhedsplejersketelefonen:

Far til 3 uger gammel dreng ringer fordi drengen er urolig og helst kun vil ligge ved mors bryst. "Det virker ikke som om, han spiser hele tiden", fortæller far. "Men så snart vi prøver at lægge ham for sig selv, græder han".

Far spørge, om ikke han kan aflaste mor ved at give drengen modermælkserstatning i sutteflaske.

Familien har haft besøg af sundhedsplejerske efter fødslen og drengen har taget fint på.

Jeg fortæller far om trivselstegnene, der indikerer om baby får nok mad og fortæller om uro hos nyfødte.

Far oplyser, at drengen har 8-10 våde tissebleer i døgnet, gul og rigelig afføring og hans hudfarve er fin og han er vågen og opmærksom ved bleskift fx

Far er nu med på, at drengen ikke mangler mælk, men har brug for kropskontakt og trøst. Og det kan han fint hjælpe med.

For at aflaste mor aftaler vi, at han sætter barnet i en strækvikle, som de har indkøbt netop for at far kan aflaste.

De har forsøgt dette en gang tidligere, men uden succes, da drengen ikke faldt til ro. Far er villig til at forsøge igen og især oplysningen om at bevæge sig imens, vil han prøve. "Her er rigeligt med praktiske opgaver som tøjvask, lægge tøj sammen mv, som jeg kan klare samtidig", fortæller han og takker for vejledningen.

En anden amme vejledning kan se sådan ud:

En mor, der har født sit første barn for 3 uger siden, ringer til Sundhedsplejersketelefonen en lørdag aften. Hun er grædende og "har mest lyst til at kaste håndklædet i ringen og opgive amningen." Hun fortæller, at hun helt fra start har bakset med amningen. Pigen har suttet ivrigt og ofte og nu har mor sår på begge brystvorter, så det er smertefuldt at amme.

Mor har født ved akut kejsersnit og mistet en del blod. Ved udskrivelsen er hun opfordret til at spise jernpiller de næste 8 uger, foreløbigt. Der har været hjemmebesøg af sundhedsplejersken og pigens vægt ligger nu 150 gram over fødselsvægten.

Jeg spørger til hvilke forventninger, mor har til amningen og hvilke tanker, hun har gjort sig inden fødslen. Mor fortæller, at hun har et stort ønske om at amme, men ikke havde forestillet sig, at det ville være sådan her. Jeg siger til hende, at det kan være en fordel, kun at tænke en uge frem ad gangen og måske kun et par dage frem her i starten.

Den første tid efter fødslen er så fuld af forandringer og der er ikke rigtig nogen rytme eller forudsigelighed med en nyfødt.

Jeg fortæller mor, at kvinder efter blodtab er længere tid om at danne tilstrækkeligt med mælk, men vægtøgningen hos pigen viser, at hun er godt på vej.

Jeg foreslår, at ændre amme stilling og foreslår at amme liggende, hvilket mor vil prøve. For at mindske smerten kan hun "bedøve" brystvorterne med en isterning inden, hun lægger pigen til.

Jeg fortæller hende hvilke tegn, hun kan holde øje med for at sikre, at pigen har korrekt fat og ikke laver yderligere sår på vorterne og opfordrer til, at hun beder sin sundhedsplejerske "kigge med" under en amning ved næste hjemmebesøg mandag.

Hendes mand er hjemme i weekenden og jeg foreslår, at mor og baby holder sig i sengen det meste af tiden og gerne så meget "hud mod hud", som muligt. Mors bryster kan samtidig lufttørre og dermed hurtigere læges. Far kan skifte bleer, gå lidt med pigen og ellers sørge for mad og drikke til mor.

Jeg beder afslutningsvis mor resumere, hvad vi har drøftet.

Jeg beder hende ringe igen næste aften med en ny status. Både for at kunne justere vejledningen, hvis det er nødvendigt og for at mor føler sig godt vejledt og taget hånd om, weekenden over, indtil sundhedsplejersken kommer på hjemmebesøg mandag.

Der vejledes som tidligere nævnt ikke kun i amning, et eksempel på hvad en telefonvejledning også kan være:

31 årig førstegangsfødende, der har født for 6 døgn siden ringer, da hun aftenen/natten før har oplevet et voldsomt angstanfald hjemme. Er udskrevet dagen efter fødslen, som hun beskriver som mere voldsom end hun havde forventet. Hun har tidligere (for 10 år siden) haft angstanfald, men ikke siden da eller under graviditeten heller. Hun er ikke bange for at være alene med barnet og heller ikke bange for at gøre barnet ondt. Men hun kan ikke sove.

Da hun tilfældigvis bor i X kommune lover jeg, at hun bliver kontaktet af en kollega, der tager på tidligt hjemmebesøg næste dag.

Hun får kontaktoplysninger til psykiatrisk skadestue, som hun vil benytte ved forværring.

Hun har ikke haft et stabilt jordemoderforløb, men flere forskellige jordemødre. Fødte ikke med kendt jordemoder. Er tilflyttet kommunen for en måned siden.

Anbefaler hende at have barnet så meget som muligt hos sig og anbefaler hende at orientere sin samlever om angstanfaldene, hun havde som ung (hun kendte ikke sin nuværende kæreste dengang, anbefaler hende også at snakke fødslen igennem med sin kæreste).

Konklusion.

Der er meget stor tilfredshed fra de forældre der bruger Sundhedsplejersketelefonen og forhåbentlig benyttes Sundhedsplejersketelefonen også som aflastning ved hellige dage og ferie for sundhedsplejerskerne.

Sundhedsplejersketelefonen er en hjælp og supplement til hver enkelt kommune. For at ordningen tilbydes til ALLE forældre i region Sjælland samt Bornholm og Hørsholm, er det vigtigt med PR/information til alle familier om tilbuddet.

